

MÉS INFORMACIÓ

<https://www.vilaweb.cat/noticies/maria-jaen-que-mes-voldria-jo-que-fer-una-serie-a-tv3/>

<https://www.rac1.cat/programes/el-mon/20220315/411919833430/maria-jaen-francisca-vidal-pau-casals-estimat-pablo-jordi-baste-novella-historia-amor.html>

BIBLIOTECA | ALPICAT
SANT BARTOMEU

Plaça Països Catalans, 1
ALPICAT
Tel. 973 73 77 28
Whatsapp 606 12 78 33

A/e:
biblioteca@alpicat.cat

Web:
<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:
<http://argus.biblioteques.gencat.cat>
<http://atena.biblioteques.cat>

HORARI

De dilluns a divendres de 8:30 a 20:30
Bústia exterior de retorn de préstec

Ens trobem el dia:
26 de gener de 2023, 21:15 h.
Moderador: Andreu Loncà

MARIA JAÉN

Estimat Pablo

Utrera, Sevilla, 29 de maig del 1962

Llicenciada en Filologia Catalana per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha conreat la novel·la i el relat. Es va donar a conèixer el 1986 amb la novel·la *Amorrada al piló*, que va ser adaptada al cinema aquell mateix any per Antoni Verdaguier amb el títol de *L'escot*.

Actualment viu a Barcelona, és col·laboradora del diari El País i guionista de televisió. Ha col·laborat en sèries de Televisió de Catalunya com *Sitges*, *El cor de la ciutat* i *La Riera*.

Obra

Estimat Pablo. Rosa dels vents, 2021

La princesa valenta, i altres contes de sentiments. RBA Libros, 2009

La pinça birmana. La Magrana. RBA Libros, 2009.

La promesa. Edicions 62, 1999

La dona discreta. Edicions 62, 1998

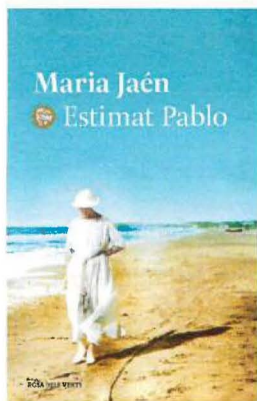
Dones enamorades. Edicions 62, 1998

La teva noia. Columna, 1992

Sauna. Columna, 1987

Amorrada al piló. Columna, 1986

Club de Lectura - Biblioteca Sant Bartomeu

Maria Jaén, amb un bon rodatge en l'escriptura de guions i que ja va treballar sobre la figura de Pau Casals a la pel·lícula per a la televisió *Pau, la força d'un silenci* (2017), ens acosta a *Estimat Pablo*, més a fons, a la figura de Francesca Vidal, Frasquita, com li deia la família, un personatge que ja a la pel·lícula televisiva en alguns fragments, robava el protagonisme al músic, amb una Carme Sansa extraordinària que donava la rèplica a un excel·lent Joan Pera.

Els records que tenim del músic, relacionats amb els seus darrers anys de vida, ens el mostraven al costat de la seva darrera esposa, Marta, encara viva i en actiu avui, i generaven els inevitables comentaris sobre aquestes parelles asimètriques entre un home molt gran i una noia jove, que l'admira i que sovint és alumna seva. Tot i que alguna cosa se sabia de Susan Metcalfe, la seva primera esposa *oficial*, poc o res es comentava sobre la discreta relació de Casals amb Francisca Vidal, amiga i alumna de joventut, o sobre la seva vinguda a Espanya, de forma puntual, trencant les seves promeses i generant un cert malestar en una part de l'ortodòxia de l'exili, per poder enterrar-la al Vendrell.

Aquest llibre, que podria ser molt extens però que té la grapa d'assolir una mida justa i assequible, ens explica, en forma d'una carta imaginària de Frasquita a Casals, la seva relació, però també és una crònica prou objectiva de les misèries i tragèdies de l'Europa del segle XX. No amaga ni dissimula temes conflictius, com ara els problemes mentals del pare de les germanes Vidal, que tan mal viure van donar a la família, o l'afició de Casals a les senyores com, així mateix, els disbarats comesos a l'inici de la Guerra Civil per incontrolats molt ben organitzats.

El llibre té la virtut d'explicar les tragèdies col·lectives en el context d'una mena de presa de consciència de la protagonista, procedent d'una classe burgesa i benestant. La parella lluitarà, a la mida de les seves possibilitats, contra del nazisme i per ajudar els exiliats republicans. I tot plegat fent això que abans en deien el paperot, en fer passar la seva relació per una amistat o, encara pitjor, transformant Francisca, davant de la societat, en una mena de majordoma del músic. Costa entendre que gent oberta de mires, culta i d'esquerres, tingués tantes manies, però era així i moltes persones, de totes les classes socials, van patir aquest tipus de situacions.

El pintor Simó Gómez Polo, de vida breu, va pintar un retrat excel·lent de Francesc Vidal, el pare de Francisca, jove, exposat de tant en tant al Museu Nacional d'Art de Catalunya, que em va impressionar des del primer dia que el vaig veure, sense saber res de la seva vida ni de la seva nombrosa i notable descendència. Gómez també va pintar un retrat, menys conegut, de l'esposa del moblista.

La reivindicació de la pintora Lluïsa Vidal, en els darrers anys, ha afegit interès per la trajectòria vital d'aquelles germanes tan brillants i preparades i, malgrat tot, sotmeses als prejudicis i masclisme de l'època, del qual no era senzill escapar-se'n. Francisca era conscient de la seva vàlua com a violoncel·lista i potser no va ser prou coratjosa per optar per una vida pròpia i independent però, en canvi, va comptar amb un matrimoni feliç i va tenir temps de viure, ja en la maduresa, i amb limitacions i trasbalsos, una sòlida relació amb Casals.

Malgrat el risc que comporta fer parlar algú del passat, l'autora se'n surt molt bé i tota la narració té una admirable versemblança. A banda del retrat del pare jove comptem amb els admirables retrats que Lluïsa va fer de Francisca i de Marta, o de Carlota, de vida més breu. *Estimat Pablo* -car, ben segur que, com en el cas de Picasso, Casals era, per a la gent propera, més Pablo que Pau- és un petit gran llibre que ens acosta a tota una època i, com en d'altres casos que anem descobrint en els darrers anys, a una dona amb llum pròpia a l'ombra d'un *gran home* que, això sí, va ser ben conscient de la seva sort en poder compartir amb ella una part important de la seva vida. Casals encara tindria una altra vida i una altra parella, el 1957 es va casar amb una altra gran violoncel·lista, gairebé seixanta anys més jove que ell, una altra dama de categoria, intel·ligent, bella i culta.

Estimat Pablo, malgrat està centrat en la relació entre Frasquita i Pablo, des de la seva joventut, quan ell li dona algunes alliberadores classes de música, és tot un fresc admirable a l'entorn d'una època, d'unes classes socials, de les guerres i postguerres del segle XX i les seves misèries i de la situació de la dona, fins i tot de la dona de classe alta, a l'hora d'assolir el reconeixement en qualsevol camp. Una situació que encara existeix en molts casos i que tot just fa pocs anys que sembla trobar-se en el camí correcte vers la igualtat d'oportunitats i de consideració social.

Júlia Costa

Llegir.cat. 10/11/2021